

בש"פ 3592/19 - פלוני נגד פלונית

בבית המשפט העליון

בש"פ 3592/19

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

התובע בתיק 2019/809 של בית פלוני
הדין השרעי באקה
אל-גרבייה:

נגד

הנתבעת בתיק 2019/809 של פלונית
בית הדין השרעי באקה
אל-גרבייה:

הודעה לפי סעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתיים (כפיית
ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 על החלטת בית הדין
השרעי בבאקה אלגרבייה מיום 26.5.2019

בשם התובע בתיק 2019/809

של בית הדין השרעי באקה

אל-גרבייה: עו"ד שאדי ג'ברין

בשם הנתבעת בתיק 2019/809

של בית הדין השרעי באקה

בשם היועץ המשפטי של

עו"ד מוחמד דיק

בתי הדין השרעיים:

החלטה

הודעה לפי סעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 (להלן: חוק כפיית ציות) על החלטת בית הדין השרעי בבאקה אלגרביה מיום 26.5.2019 לפיה הוטל קנס כספי על המשיבה בהליך שבכותרת (להלן: האם).

1. הצדדים להליך דנן הם בני זוג לשעבר המנהלים ביניהם הליכים שונים בעניין זמני השהות של המבקש (להלן: האב) עם בנם הקטין (להלן: הקטין). בחודש מרץ האחרון הגיעו הצדדים להסכמה, שקיבלה תוקף של פסק דין, באשר למתווה המפגשים בין האב לקטין (להלן: המתווה המוסכם). האב סבר כי האם מפרה את המתווה המוסכם ולכן נקט הליך נוסף בפני בית הדין השרעי, שהורה לאם לנמק מדוע לא יינקטו נגדה סנקציות להבטחת ציותה להחלטות בית הדין. בהמשך, ולאחר שמיעת הוכחות וקבלת עמדת נציגי הרווחה, קיבל בית הדין ביום 26.5.2019 את עמדת האב וחייב את האם לאפשר לו לפגוש את הקטין, כמפורט בהחלטה הנ"ל. בית הדין קבע כי מחומר הראיות עולה שהאם אינה ממלאת כראוי את תפקידה ביישום החלטותיו בעניין המפגשים של המבקש עם הקטין, וכי התנהגותה הובילה לכך שהקטין אינו חפץ בקיום קשר עם האב. הוטעם כי בית הדין אפשר לאם לשנות את התנהגותה פעם אחר פעם, ואולם היא הביעה יחס מזלזל כלפי ההחלטות השיפוטיות שניתנו. על יסוד האמור חויבה האם בקנס של 500 ש"ח בהתאם לסעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות, בגין כל הפרה של החלטת בית הדין באשר ללינת הקטין אצל האב. נקבע כי הסכום הנ"ל יופקד בתכנית חיסכון מיוחדת לקטין. עוד נקבע כי יוצא לאם צו עיכוב יציאה מן הארץ אם היא לא תמלא את החלטת בית הדין לתקופה העולה על שלושה שבועות, וכי רישיון הנהיגה שלה יוקפא אם היא לא תמלא את החלטת בית הדין לתקופה העולה על שלושה חודשים. בית הדין הטעים כי ככל שהאם תוסיף ותמשיך במניעת קיום מפגשים בין האב לקטין הוא ישקול להוציא נגדה צו מאסר. לבסוף, חויבה האם לשלם לאב הוצאות משפט בסכום של 7,000 ש"ח.

2. בהתאם לסמכות הנתונה לי לפי סעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות, הוריתי לצדדים וליועץ המשפטי לשיפוט השרעי להתייחס להחלטה הנ"ל. האם ציינה כי היא ערערה על ההחלטה לבית הדין השרעי לערעורים – טעם המצדיק לטענתה את השהיית הטיפול בהליך דנן. לחלופין היא מבקשת לבטל את הקנס שהושת עליה, שכן לטענתה הכספים משמשים אותה בהוצאות לטובת הקטין. עוד נטען כי בית הדין לא היה מוסמך להורות על עיכוב יציאתה מן הארץ ועל הקפאת רישיון הנהיגה שלה. האב מנגד מבקש לאשר את החלטת בית הדין והוא מצייין כי האם פעלה בכל דרך להפרת ההחלטות השיפוטיות שניתנו ולהכשלת מתווה זמני השהות של האב והקטין. הוטעם, כי החלטת בית הדין היא מידתית וניתנה לאחר שבית הדין התרה באם לבל תוסיף להפר את החלטותיו. היועץ המשפטי לשיפוט השרעי ביקש גם הוא

לאשר את החלטת בית הדין וציון כי היא סבירה, מנומקת כראוי ולא נפל בה כל פגם.

3. לאחר שעיינתי בהחלטת בית הדין ובעמדות הצדדים, אני סבורה כי לא נפל בהחלטה פגם המצדיק את ביטולה או שינויה למעט בעניין אחד שיפורט להלן. סמכותו של בית הדין השרעי להטיל סנקציה בדמות קנס מכוח פקודת בזיון בית משפט (להלן: הפקודה) מעוגנת בסעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות וכפי שכבר נפסק היא נועדה להביא ל"כפיית ציות עתידית של צווי הערכאה השיפוטית המופרים ואין מדובר בענישה על הפרות שאירעו בעבר" (בש"פ 7491/18 פלוני נ' פלונית, פסקה 5 (5.12.2018)). עוד נפסק כי הסנקציות הקבועות בפקודה תינקטנה רק מקום שבו לא ניתן להביא לקיום הצו השיפוטי באמצעים פוגעניים פחות, ורק ככל שהטלת הסנקציה עשויה להביא לקיום הצו השיפוטי (בש"פ 4266/18 פלוני נ' פלוני, פסקה 6 (31.5.2018)).
4. ההחלטה בענייננו ניתנה לאחר שהאם שבה והפרה את ההחלטות השיפוטיות שניתנו בעניינה ולאחר שבית הדין התרשם - בהסתמך על הראיות שהוצגו בפניו ועמדת גורמי הרווחה - כי האם פועלת באופן המסכל את האפשרות לקיים את המפגשים בין האב לקטין, בהתאם למתווה שנפסק. זאת, חרף ההזדמנויות הרבות שניתנו לאם לשנות מהתנהגותה. מקובלת עלי עמדת היועץ המשפטי לשיפוט השרעי כי הקנס שהוטל על האם הוא מידתי בנסיבות העניין, ואינו עולה כדי ענישת האם על התנהגותה בעבר. טענת האם בדבר הפגיעה הכספית שתגרם לקטין כתוצאה מתשלום הקנס נטענה בהקשר זה באופן כללי ומבלי שנתמכה בראיות כלשהן. בצד זאת, אני סבורה כי בית הדין נפל לכלל טעות כשהורה כי כספי הקנס שתשלם האם יופקדו בתכנית חיסכון המיועדת לקטין זאת שכן קנס לפי סעיף 6(1) לפקודה יש לשלם לאוצר המדינה, וכבר נפסק כי "חיוב בקנס לפי הפקודה אינו נעשה לטובת בעל דין אלא לטובת המדינה; [...] כל הליך של גבייה של קנס, אם הוטל קנס, צריך להיעשות על-ידי המדינה בדרך שנקבעה לכך" (רע"א 4953/92 בבילה נ' דדון, פ"ד מז(1) 658, 659 (1993); ראו עוד בש"פ 6224/16 פלוני נ' פלונית, פסקה 6 (28.8.2016); ע"פ 10288/09 רכס פרוויקטים חינוכיים בע"מ נ' קבלי, פסקה 9 (17.5.2010)). אשר על כן, החלטת בית הדין המטילה על האם לשלם את הכספים לטובת תכנית חיסכון מיוחדת לקטין - בטלה וחלף זאת הקנס ישולם לקופת המדינה.
- יתר טענות האם בנוגע לסנקציות שהוטלו עליה שלא מכוח חוק כפיית ציות הן טענות ערעוריות באופיין, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין, הביקורת השיפוטית עליהן מקומה בהליכי השגה מתאימים שאותם אכן נקטה האם, ולא בהליך לפי סעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות.

אשר על כן, החלטת בית הדין השרעי מיום 26.5.2019 תעמוד בעינה בכפוף לתיקון המפורט בסעיף 4 לעיל.

ניתנה היום, ט"ו בסיון התשע"ט (18.6.2019).

ה נ ש י א ה